

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi** tarafından Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 96 ıncı ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ**İzmir Milletvekili**

16 Eylül 2022 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla; 6831 sayılı Orman Kanununun Ek 16 ıncı maddesi gereğince, Balıkesir, Kütahya, Bingöl, Bolu, Çorum, İzmir, Kastamonu, Rize, Sinop, Mersin ve Karabük'te 1.545.000 m2 orman alanı, orman sınırları dışına çıkartılmıştır. Küresel iklim krizi, her yıl yaşanan orman yangınları, ormanlık alanların yapılaşmaya, enerji, maden faaliyetlerine açılması, ağaçların kesilmesi, odun üretimi gibi nedenlerle Türkiye'nin orman varlıkları giderek azaltılmaktadır. Anayasa'nın 169 ıncı maddesi, ormanların korunması ve geliştirilmesi yükümlülüğünü Devlete vermiştir.

Orman Genel Müdürlüğü'nün 2021 Yılı faaliyet raporuna göre; Türkiye'de orman varlığı 23.110.000 hektar ile yüzölçümünün yaklaşık %29,6'sını kaplamaktadır. 2021 Yılı içerisinde, 60'a yakın ilde, 280'den fazla alanda 2.793 adet orman yangını çıkmış, 139.503 hektar orman alanı zarar görmüştür. 6831 sayılı Orman Kanunu Ek Madde 16'da; " bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan yerler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte üzerinde yerleşim yeri bulunan ya da yerleşim yeri oluşturulması uygun olan taşlık, kayalık, verimsiz ve fiilen orman vasfı taşımayan alanlardan, sınırları Cumhurbaşkanınca belirlenen alanlar, Cumhurbaşkanınca belirlenecek usul ve esaslara göre Orman Genel Müdürlüğünce orman sınırları dışına çıkartılarak tapuda Hazine adına tescil edilir." denilmektedir. Bu madde, yıllar içerisinde artan ormansızlaşmanın temel nedenlerinden birini oluşturmuş ve Cumhurbaşkanının kararı ile ormanlık alanların yapılaşmaya açılmasını kolaylaştırmıştır. Orman alanları korunup, geliştirilmediği gibi, sübjektif kriterlerle bu madde uygulanarak binlerce hektar alan da yok edilmiştir. 2022 içerisinde, daha önce de Kastamonu ve Manisa'da 611 bin 848 metrekare, Ankara ve Mersin'de 376 bin 494 metrekare orman alanı, orman statüsünden çıkarılmıştır. Ek madde 16 gereği, orman sınırları dışına çıkartılan alanların iki

katından az olmamak üzere devletin hüküm ve tasarrufu altında veya Hazine'nin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (Milli Emlak Genel Müdürlüğü) tarafından Orman Genel Müdürlüğü'ne orman tesis etmek üzere tahsis yapılması gerekmektedir. Ormanlık alanları yok eden, ekolojik olarak telafisi imkansız zararlar veren bu maddenin uygulanması Anayasa'nın 169 uncu maddesindeki ormanları koruyucu hükümlere de aykırıdır. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Toplantısı'nda (COP26) Türkiye'nin de imzaladığı "Glasgow Liderlerinin Orman ve Arazi Kullanımı Bildirgesi", BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine ve Paris Anlaşmasına, Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesine, BM Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesine, Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ve diğer ilgili girişimlere yönelik toplu ve bireysel taahhütleri yeniden teyit etmektedir. Anayasa, yasalar ve uluslararası sözleşmelere aykırı uygulamalara son verilmesi, ormanları koruyan ve geliştiren etkin politikalar geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1-Balıkesir, Kütahya, Bingöl, Bolu, Çorum, İzmir, Kastamonu, Rize, Sinop, Mersin ve Karabük'te bazı orman alanlarının, bilim ve fen bakımından orman niteliğini kayb ettikleri gerekçesiyle orman sınırları dışına çıkartılmasına nasıl karar verilmiştir? Bu alanların tespiti ne şekilde yapılmıştır? Bilim insanları ve yerel yönetimlerle işbirliği yapılmış mıdır?

2- Balıkesir, Kütahya, Bingöl, Bolu, Çorum, İzmir, Kastamonu, Rize, Sinop, Mersin ve Karabük'te orman sınırları dışına çıkartılan alanlar neden korunup, geliştirilmemiştir? Bilim ve fen bakımından orman nitelikleri neden kaybettirilmiştir? Bu illerde yeni orman alanı oluşturulacak mıdır?

3- Son beş yılda, Ek madde 16 ile orman sınırları dışına çıkartılan alanlar yerine orman tesis etmek üzere, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hangi illerde, ne kadar alanın Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisi yapılmıştır?

4- Bakanlığınız verilerine göre, son beş yılda, Cumhurbaşkanı kararı ile ne kadar orman alanı orman sınırları dışına çıkartılmıştır? Bu alanların yanan orman alanlarına oranı nedir? Bu alanlardan ne kadar gelir elde edilmiştir?

5-2022 yılında Cumhurbaşkanı kararı ile başka hangi illerde ne kadar orman alanı, orman sınırları dışına çıkartılacaktır? Ne kadar gelir öngörülmektedir?

6- Balıkesir, Kütahya, Bingöl, Bolu, Çorum, İzmir, Kastamonu, Rize, Sinop, Mersin ve Karabük'te orman sınırları dışına çıkartılan bu alanlarda inşaat, maden, enerji projeleri mevcut mudur? Rant için bu alanların orman alanı dışına çıkartıldığı iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?

7- Balıkesir, Kütahya, Bingöl, Bolu, Çorum, İzmir, Kastamonu, Rize, Sinop, Mersin ve Karabük'te orman alanlarının orman sınırları dışına çıkartılmasının anayasa, yasalar ve uluslararası sözleşmelere aykırılık teşkil ettiği; ormanları koruyup geliştiren yasa ve uluslararası sözleşmelerin uygulanmadığı iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?

8- Orman alanlarını daraltan, ekolojiye, biyoçeşitliliğe telafisi imkansız zararlar veren, anayasaya, uluslararası sözleşmelere aykırılık teşkil eden Ek Madde 16'nın iptal edilmesi gerektiğini söyleyen bilim insanlarını dikkate alacak mısınız?